

A. A. 1015.
4708.

Volapüki
grammatik
ja
Sõnaraamat

kaubakirjad, laulukesed, jutukesed.

Kirjutanud

J. Lepik.

Tartus 1890.

Trükitud R. U. Hermann'i kulu- ja kirjadega.

Maailma keel

Volapük.

Kirjutanud

J. Lepik.

Volapük on nii kerge, et igasüks tema grammatika 2—3 tunniga isusti ära õpib; paari kuu wältusel õpib juba kirjutama ja kõnelema.

Teine trükk.

Tartus, 1889.

Trükitud R. N. Hermannii kulu- ja kirjadega.

Eeskõne.

Maailma keelest on ajalehed küllalt juba rääkinud, ja on ta oma imelise lihtsuse jne. pärast mõndagi forda asja arutamiseks andnud, selle pärast ei taha ma siis pikka eeskõnet pidada, vaid kõigest mõne sõna tema sündimise kohta nimetada.

Maailma keele väljaurija nimi on Johann Martin Schleyer, katoliku usu preester Saksa maal Konstanzi linnas. Tema on pääle 50 keele elus ära õppinud, ja siis on ta weel tubli muusika-tundja, mängib hästi flaverit ja teeb ka laulusid: ühe sõnaga, herra Schleyer on suur teaduse ja tundmise mees, ja sellega maailma keele väljaarvajaks kui loodud.

Schleyer on maailma keele aluseks Inglise rahwa keele võtnud, selle pärast et seda juba enam kui 100 miljonit inimest räägivad; muidugi on ta sellest keelest kõik raskemad sõnad välja jät-

nud, ja paljud labasemaks muutnud, nii kui world = vol, speak = pük; palju sõnu, mis tal Inglise keelest võimalik võtta ei olnud, võttis ta teistest keeltest, nagu Prantsuse, Saksa ja Italia keelest, ja tõi nii uue keele ilmale, mis lõpmata kaju peab tooma, kui meie mõtleme, kui palju aega siiaaale keelte õppimise päale ära kulus.

Maailma keeles ilmuvad praegu 12 ajalehte, ja on tal pääle 50 seltsi ja ligi paar sada tunnistustega õpetajat.

Saagu neist tähendustest. Sootvin sugutvendadele hääd edenemist uue keele õppimiseks.

St. Peterburis, 1888.

J. Lepik.

Esimene aste.

Maailma keeles tarvitatakse Ladina keele kirja, ja nimelt järgmisi tähti:

a, ä, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, ö, p,
q, r, s, t, u, ü, v, x, y, z.

Tähti räägitakse välja niisamuti nagu Eeesti keeles, ainult:

c	räägitakse	dsch	: näit.:	can	—	üttele:	dschan
q	"	ch	"	Münqen	—	ü.:	München
j	"	sch	"	jul	—	üttele:	schuul
v	"	w	"	vol	—	üttele:	wool
y	"	j	"	yel	—	üttele:	jeel.

Häälega tähed on viisad, iseäranis sõna lõpul. Kui üks häälega tähte kõrvu on, siis räägitakse neid lahus välja, näit.: Deut üttele: de-uut — noet üttele: no-eet — aikel üttele: a-ikeel.

Pehmele ning kõwade tähtede wahel tehtakse selget wahet. Kõhkl on ikka lõpusilbi pääl.

Kirjutatakse Gödeli gudik — loetakse gödelii gudiik
 " o söl oba — " oo sөөl obaa
 " liko eslipol? — " likoo eslipool?

Suure hakatustähega kirjutatakse nimed, lause hakatus ja Jumala nimi — God.

Sõna painutamises ja muutmises tulevad häälega tähed järestikku; näituseks: adelo, ädelo, edelo, idelo, odelo, udelo.

Ilmakeeles pandakse suurt rõhku ka selle pääle, et häälega tähed hääleta tähtedega alati wahetawad, ja et mitu hääleta tähte mitte kõrwu ei seisja, mis wäljarääkimist raskendab. Kõik sõnad algawad hääleta tähega. Kas ja ludas sõna muudetud on, seda näitab meile häälega täht sõna ees; näit.: delo päewal — idelo üle-üleilasel päewal.

Kui tahetakse asja ülendada, pandakse „le“ sõna ette, kui aga alandada, siis „lu“, näit.: dom maja — ledom palei — ludom onn.

Kui tegijat tähendatakse, lijjatakse lõpp „el“ sõnale otja, näit.: juk king, jukel kingsepp. Naesterahwast tähendab „ji“ sõna ees, näit.: tid õpetus, tidel õpetaja, jitidel õpetajanna.

Kuu nimesid tähendades pandakse arwusõnadele lõpp „ul“ otja, näit.: balul näarikuu, telul küünlakuu jne.

Asjasõna — subsat.

Kõik asjasõnad mundetakse sellega, et neile ainuses a, e, i ja mitmuses weel s külge liidetakse.

Muude deklin.

Ainusz banum

- 1 (Nominativ) kimfal: dom maja (mis?)
- 2 (Genetiv) kimafal: doma maja (mille?)
- 3 (Dativ) kimefal: dome majale (millele?)
- 4 (Accusativ) kimifal: domi maja (mida?)

Mitmus plunum

- 1 (Nom.) kimfal: doms majad
- 2 (Gen.) kimafal: domas majade
- 3 (Dat.) kimefal: domes majadele
- 4 (Acc.) kimifal: domis majasid

Kui mõnega rääkima hakataks, üteldakse asjasõnale o ette, näit.: o fat o isa.

1. muude on, kui küsitakse: kes? mis?
2. " " " " : kelle? mille?
3. " " " " : kellele? millele?
4. " " " " : keda? mida?

Näit.: Isa annab raamatu koolmeistri pojale.

Kes annab? isa, 1. muude; mida? raamatut, 4. m.; kellele? pojale, 3. m.; kelle pojale? koolmeistri 2. m. Fat givom buki sone tidela.

Sugu wahet tehtakse sellega, et enamasti nimele „ji“ ette pandakse; näit.: son poeg, jison tütar, pul pois, jipul tüdruk, tidel koolmeister, jitidel koolmeistrinna (õpetajanna).

Üleüldise tähenduseks on lõpp „os“, mille läbi ka omadusesõna asjasõnaks saab; näit.: valikos köit.

Omadusesõna — ladyek.

Kõiki omadusesõnu võib sellega luua, kui asjasõnale lõpp „ik“ otse pandakse, näit.: vol ilm, volik ilma, pük keel, pükik keelelik. Omadusesõnal on 2 kõrgenduse astet, 1. lõpp „um“, ja 2. lõpp „ün“, nii siis: gudik hää, gudikum parem, gudikün kõige parem.

Kui asja- ja omadusesõna kottu tulewad, siis seisab viimane esimese taga, ning jääb muutmata, näit.:

Minjus.

Kimfal: fat gudik hää isa

Kimafal: fata gudik hää isa

Kimefal: fate gudik hääle isale

Kimifal: fati gudik hääd isa

Mitmus.

Kimal: fats gudik hääd isad

Kimafal: fatas gudik hääde isade

Kimefal: fates gudik häädele isadele

Kimifal: fatis gudik hääd isafid.

1. Harjutus.

Wennale. — Isafid. — Maja. — Poeg. — Hää
tütar. — Maailmale. — Keelte. — D lapsed. — Oper-
tajannale.

tui ka

wanadus baled

wend blod

raamat buk

tüla pag

Saksa maa Deut

Inglise maa Nelij

naene vom

neiu vomül

juurus glet

maja dom

isand söl

laps eil

haigus maläd

maa län

õpetaja tidel

ema mot, jifat

ligidus nil

weel nog

iludus jön

tool jul

õde jiblod

rastus fikul

wäga vemo

poeg son

teel pük

linn zif

harjutus pläg

2. Harjutus.

Isandale — rasketele — maja isandale — noorele
pojale — kammer cem — tema on binom — nemad

on binoms — temal on labom — neil on laboms
 — ta on (e. f.) binof — nemad on (e. f.) binofs —
 temal on (e. f.) labof — neil on (e. f.) labofs.

Söli. — Cilis. — Fikulas. — O glet vola! —
 O län jönik! — Pükes difik. — Cem bloda binom
 gletik. — Deut binom län gletik. — Julacem no
 binom gletik. — Volapük. — Blod mota labom
 bukis jönikün. — Gad nöka liegik binom vemo
 jönik; binom jönikum ka gad jinöka. — Bims
 gada binoms geilükün. — Yan gada nöka binom
 smalik. — Tidel labom julagadi jönik e gletik;
 ab julagad paga nilikün binom nog jönikum e
 gletikum. — Doms zifa.

ab aga	lieg rittus	smal wäitjus
bim puu	no ei	smalik wäite
bod leib	patik išeäralit	yan ufs
gad rohuaed	pom puuwili	yun noorus
geil förgus	pöf waejus	nök onu.
i ta	pul poifs	
kolun afutus	saun terwis	

Määräsõna (Adverbium) — ladvelib.

See jaab jelle läbi jünnitatud kui pää- wõi ta
 omaduſeſõnale lõpp „o“ juurde liſataſſe, näit.: mud
 juu — mudo ehk mudiko ſuulikult, ſuuſõnal.

Määräsõna wõib förgendada niisama kui omaduſe-
 sõna, näit.: gudiko häästi, hääga — gudikumo pa-
 remini — gudiküno kõige paremini.

Laufes ſeiſab ta enamasti ajaſõna järel, näitusets:
 blod pükom gudiko.

Aseõna (Pronomen) — põnop pösodik.

Ainjuš.

Mitmuš.

ob mina (kõneleja)

obs meie

ol sina (kõneldav)

ols teie

om tema (kõneldud)

oms nemad

of tema (e. j.)

ofs nemad (e. j.)

os tema (kumbgi jugu)

on (nagu Brantsuse keeles on)

ok ennast (reflexiv)

oks endid.

Bolapükis üteldakse inimesele ikka sina, mitte Teie. Aseõnad saavad niisamati kui aseõnadgi muudetud, näit.:

Ainjuš.

Mitmuš.

Kimfal: ob mina

obs meie

Kimafal: oba minu

obas meie, (meite)

Kimefal: obe minule

obes meie

Kimifal: obi mind

obis meid

Ajaõna (Verb) — velib.

Ajaõnad sünnivad tüviõnadest, kui neile lõpp „õn“ külge liidetakse; näit.: pük kõne — pükõn kõnelema.

Kui ajaõna olewikus muudetakse, liidetakse aseõna tüvile külge; näit.:

Olewik — patüp.

Ainjuš — banum.

Mitmuš — plunum.

pükob mina räägima

pükobs meie räägime

pükol sina räägid

pükols teie räägite

pükom tema räägib (i. j.)

pükoms nemad räägivad

pükof tema — (ema j.)

pükofs nemad (naesed) r.

pükos tema — (asja j.)

pükon räägitakse

3. Harjutus.

Mina kõnelen ilma keelt. — Mina kõnelen hästi, aga sina kõneled paremini. — Teie kõnelete mitmesugusid keeli. — Meil on nüüd ilus ilm. — Siin on üks klaas. — Mina toon sinule uue raamatu. — Kus on wiina-pudel? — Kudas sööte teie lõunat? (Kudas teie lõunlete?) — Karl anna mulle uut raamatut. — Soovin sulle hääd hommikut, armuline emand.

õhtu vendel	kohwi kaf	olema bin
õun apod	kunst lekan	mina olen binob
birn bün	armaštus lõf	šeis stan
õlu bil	mõnikord sotimo	päew del
tooma blinön	inimene men	igapäew vädelo
jöoma fidön	lõuna zendel	thee tied
jöök fid	hommik gödel	jook dlin
pudel flad	muusika musig	õppus tid
liha mit	uudis nul	paremaks pidamine
andmine giv	sagedasti ofen	bizug
klaas glät	kõrm lil	wiin vin
halastus ben	kuulma lilön	ilm stom
omadus lab	juba ya	soow vip.

4. Harjutus.

Binob — binols — binom gudik — fat e mot binoms gudikün. — Vom baledik binof malädik — labob miti e bodi — labols apodis gudikum ka obs — blinob ole gläti e fladi — dlinobs fladi vina — spatobs vädelo — nõk lõfom musigi, jinök lõfof umo lekani, juladom nulik binom jö-

nikum ka baledik — stom binom nu (praegu, nüüb)
 jönikum ka gödelo — no dlinob ofen vini —
 lilobs viliko musigi — givobs vädelo zendelafidi
 mane pöfik — fat labom domi gletik — jipul
 dledof dogis gletik — dog nöka jepom fiediko
 gadi — blinob ole dogi yunik — obs dlinobs
 vendelo kösömo bili, ab ols dlinols vilikumo
 tiedi — stom binom badik.

badik halw	fied truus	löpo ülewäl
blibön jääma	jepön walwama	man mees
dono all	kanön wõima	spat jaluskäit
dled kartus	kösöm harjunus	tu wäga
dog toer	lömib wiim	viliko häämeelega.

Dlusõna (Präposition) — pläpod.

Rõige tarwilisemad siin on: al — lõpp „le“ näit.:
 jõe, lõunele — bevü wahel — bifü ees (kohaselt)
 — büfü ees (ajaliselt) — da läbi (koh.) — de lõpp It
 ehk st, näit.: külast — dis all — dö lõpp st, näit.:
 sellest — du kuni — dub läbi — in sees — ini siise
 näit.: ini gad aeda — jü kuni — ko, o ees ke lõpp ga,
 näit.: ke ob minuga — kol wastu — lä lähedal —
 len külge, juures (koh.) — me lõpp ga, näit.: rohuga, —
 nen ilma — ove üle — plo, o ees ple lõpp le, näit.:
 ple ob minule — po järel ehk taga (kohaliselt) —
 pos järel (ajaliselt) — sis saadik — su pääl ehk pääle
 — ta wastu — ve pikku ehk mööda — zi ümber
 ehk ringi.

Sidesõna (Conjunktion) — konyun.

Rõige tarwitawamad siin on:

ab aga	datjellega, et	if kui	tute ees ud
as nagu	do eht küll	noe soi mitte	eht
äs kui	e, täishääli-	waid	ünä niitaua,
bi fest	tute ees ed	ni-ni ei ega	kui.
büfo enne	ning ja	sod waid	
das et	ibo juis	u, täishääli-	

Hüüdsõna (Interjektion) — lintelek.

fi! wõih eht wuih!	stopö! pea!
bafö! bravo!	lifö! elagu!

Rüsimine.

Rüsimist tähentabkse sõnaga „li-“ kas, näit.: li-bi-nol in gad? kas ja oled aias? — kui „no“ ka tuleb, siis pahdatje see ette, näit.: no li-golol ini gad? kas ja ei lähe aeda?

5. Harjutus.

Kas ja wõid mulle tinti ja sulgi anda? — Ma ei tarwita neid kuu. — Kõige juurema rõõmuga toon ma neid. — Tulen kohe tagasi. — Mina loen aja-lehti itka lõunajõogi juures eht kohwimajas. — Mina pean ruttu aeda minema, puuwilja tooma. — Kas ja ei taħa kaasa tulla? (ke ob). — Müüd lähem aeda, aga pärast jalutama. — Mina pean weel keeleharjutusi kirjutama.

jumalaga adyö	jelle järele poso
tõit valik	sulg pen
kujutus (pilt) mag	täit gol
tarwitama nedön	ime ilus lejonik
firi pened	tooma deblinön
tänu dan	kohwimaja kaföp

pistuš loned	ja muidugi lesi!
lugema liladön	fohe (pea) foviko
walguš lit	eluford (wajal) stök
tarwitufed zesüdikos	tint nig
ainult te	wahe ajal bevüno
paber pöp	lõbustuš musam
foht plad	rõomustuš gälod
parem pool detik	sein völ
šahju däm	ootama valadön
fiirusš vif	jälle denu
šapp bög	šui šaua lio lonedo
širjutama penön	ajaleht gased
širjutuššammer penädacem	tagaši tulema gekömön.

6. Šarjutuš.

Golobs pozendelo ini (šušu?) gad fatela, e deblinobs us glünedi plo vendelafid. — No li-vilol i kegolön? — Lesi viliküno, if mot dalof osi. — Gälob yemo obi, dälön logön gadi jönik-lio lonedo blibobs nis? — Tikob, blibobs te blefo, bi fatel vilom, das spatobs poso nemödo ke om. — Kiöpi spatols kösömo? — Uf golobs ini süts zifa, ud golobs ini pag nilikün, if labobs lonedumo timi. — Deli gudik, o söl Kask! Liko stadol? — Danob, benüno; saun binom bizugik. Kiöp deblinol egelo gasedis? — Se pot nilikün.

blef lüheduš	liedo paraku	kiöpi šušu
dalön lubama	gäl rõöm [minema	kođ pöħjuš
dälön tohtima	gegolön tagaši	kömön tulema
fatel wanaiša	glüned šeeduwili	log šilm

logõn nägema	plõn kaeblemine	süt tänaw (uulits)
mõdumik mitmed	pot post	täno siis
nemõdo pisut	pozendelo	pääle te ainult
nis jääb jees	lõunat	tik mõte
plonõn kaebama	stadõn käsi käima	tim aeg.

Ujajõna wormid saavad ä, e, i, o, u ette panetu läbi loodud.

Olewit (Präsens) lemob ostan.

Minewit (Imperfect) älemob ostsin

1. Mõõdanit (Perfect) elemob olen ostnud

2. Mõõdanit (Plusquamperfect) ilemob olin ostnud

1. Tulewit (Futurum) olemob saan ostma

2. Tulewit (Futurum exactum) ulemob saan ostnud olema

Ujajõna lõpud jääwad alati ühete; näit.:

Olewit — patüp.

Minjus.

Mitmus.

lemob ostan

lemobs ostame (meie)

lemol ostad

lemols ostate (teie)

lemom ostab (m.)

lemoms ostawad (nemad)

lemof ostab (n.)

lemofs ostawad (naesterah.)

Mitmesugusele lihtataste ilka s juurde.

Minewit — pätüp.

älemob ostsin

älemobs ostsime

älemol ostsin

älemols ostsite

älemom ostis (m.)

älemoms ostsiwad (m.)

älemof ostis (n.)

älemofs ostsiwad (n.)

9. Harjutus.

Sind palutakse. — Teid kardeti. — Tema saab
 jõoma. — Kust sind leiti? — Laps kasvab, saab juu-
 reks. — Laista toolipoissi nuheldakse. — Kas eilane
 jalutamine sulle maeva tegi? — Kust see kuub on os-
 tetud? — See kuub on Tartust ostetud. — Kui kaua
 elad sina juba siin? — Ei veel kaua, mina elasin
 enne Wene maal, ja tulin siia lähe kuue eest.

warsti suno	siin is	häkisti pääle tu-
palwe beg	lootušejärelespelo	lema süpitön
siis ibö	kleit klot	fügulane palefel
tungima dlanön	lige luimik	pejema glofön
kättesaama rivön	kuunagi nevelo	saama vedön
laisk nedutik	ei fügugi leno	teadma nolön
küsimine säk	ahi fön	kuus kö (mitte kü-
enne (ütsford) vö-	matka täv	simises)
leid tuv [nö	toolipoiss julel	elama (forteris
wõõrastemaja lo-	nuhtlus pön[mön	olema) lödön
töp	kuuwama nelui-	tõmbama zugön.

10. Harjutus.

Padlanob — pidledof — posüpitoms — pepe-
 lob gudiko — pul nedutik popönom fa tidel —
 gad nilela pogletom oyelo — buk pepömetom
 obe, if vedob vemo gudik — kiüp pelogob fa ols?
 Ädelo, ven äspatol.

anik mõned	dut usinus	lätik wiimane
belem magestik	jeno wististi	lob kiitus
deb jüü	(tõesti)	livüp prii aeg

lonedüp igawus sevedo wäljas- stitam ašutamine
sekusad waban- pool yüd kutse.
damine sikodo jelle pärast

Kahkew lõne — mögabid

lemob-la mina ošta
lemol-la fina ošta jne.

šeda tähendataše „-la“ külgeišamiješa.

Šöhjendam lõne —

lemoböv mina oštassin jne.
olemoböv šaassin oštma jne.

šunnib „öv“ külgeišitmiše läbi.

Šoom — vipabid

šunnitaje „ös“ külgeišitmiše läbi, näit.:

lemomös peatš ta oštma
elemomös peatš ta oštitud olema
palemolös peatš šind ära oštetama.

Šäšt — būdabid

šunnib „öd“ külgeišitmiše läbi näit.:

lemolöd ošta
lemolsöd oštše
palemolöd šaa oštitud jne.

Šindlušeta lõne -- subsatabid

šunnib „ön“ külgeišitmiše läbi, näit.:

lemön oštma
elemön oštitud olema jne.

Wahesõna — ladyekabid

jünnib „öl“ tüwifõnale külgeleitmise läbi, näit. :
 lemöl ostes
 elemöl ostnud olles
 palemöl ostetud saades jne.

11. Harjutus.

Jää jia (jün). — Ma tahan jääda. Kas ja muga ei näinud? — Kui ja teda leiad, siis too ta jia. — Anna, eks ja taha seda kirja (penediat) postile wiia? — Jannu, õpi ometi usinamini. — Kui ja jõuluni hästi õpid, siis ma kingin sulle midagi.

kulutama (tarwi- tama) gebön	lumi nif talwe nifatim	otfima sükön kandma polön
kodus domo	wili fluk	unustama föge- tön
ometi ga	jügise flukatim	enne büo
edasijõudminemo- step	kõit lölik	tõde velat
õis flol	elü lif	jõulud lemotöfa- zäl —
aeg tim	õppima lenadön	latfipidimõtlemine
kemade flolatim	nuga neif	dot
palawus hit	warandus div	raudteeronglezug.
juwi hitatim	wõi muidu voto	

12. Harjutus.

Volapük lifomos, flomös, glocfomös! — Vipob das mens valik lenadoms volapüki. — Sagon, volapük binom-la pük nefikulikün vola, e kanom-la palenadön in düps anik. — Zelado! elenadob

omi in tim blefikün, e no etuvob fikuli in om.
 — Lenadön ämekom obe gäli gletik, bi mosteps
 äbinoms so vifik. — Obinob is in nifatim ayelik
 ed ogebob pöti, lenadön V. püki.

def puudus	nemön nimetama
düp tund	tedam tauba as-
getön fätte jaama	jandus (äri)
glamatgrammatif	zenod festpait
konsäl nõuu	spod firjamabe-
nefikul fergus	tus
(lihtfus)	pöt maht
nemedamo ofje	sivön tuua (jaa-
(toheteel)	ta) lajtma.

Gešföna — pönop.

Seda läanataše niijamati tui ašjasöna, näit.: ata,
 kime, kisi jne.

obik minu	obsik meite!
olik šinu	olsik teite
omik tema	omsik uende
ofik tema (n.)	ofsik uende (n.)
minu raamat	buk obik
at šee	ot šeesama
et šee teine	ut šee teine šama
it iše	

kim? teš? (kif teš	kimik mäherdune	alim igamees
(n.)	(aši, olet)	nonik ütšgi
kis miš	kel teš, kelof (n.)	votik teine
aikel teš illa on	kelos (a.)	balvotik ütšteine
kiom mišjugune,	ek mõni	sembal mõni
kiof (n.)	nek ei teegi	som šäherdune.

13. Harjutus.

Kas onu homme jia tuleb? — Ma ei tea seda kindlasti. — Ta kirjutas küll, et ta ära on sõitnud, aga ta peab veel mitmes linnas asju ajama, ja selle pärast ma arvan, et ta veel homme ei tule. — Kas sa tead, mina õpin nüüd ühte koguni uut keelt, mida üks sakslane (deutel) wälja on annud, see on maailma keel.

Matkale (reisile)	ülesleidus	datuv	huwitus	nited
minema	motä-	allahetminedivod	lawastus	(sistem)
võn		afuma	sibinön	sit
wälja arwama da-	wõdraama	fogin	rahwas	net
tikön	rõõmustama	gä-	ette	lugema
pääle haftama be-	lokön	ladön		bili-
ginön	asjandus (töö)	jäf	tähtjas	veütik.
tuttaw pesevel	wennad, õed	gem	wast	ba
aur stim	terwitus	glid	toftu	loguma
tulewitus füdo	şagedasti	ofen	mesed	kokömön

14. Harjutus.

Gletikos ti valik labos begini smalik. — Ab daglofos ofen in tim blefikün, das mütobs stunön dö atos. — Logobs jeni at i len volapük obas. — Volapük elabom begini smalik, nemödiküns te elasumoms ed ekäloms begino omi, e nu pos yels anik binom pepaköl in läns ti valik tala lölik. — If säkobs, kis binos en kod, lilobs gepüki: volapük it binom en kod. — Pük nonik sibinom (pole olemas), kel binom so sitik, kapälnik, foma- liegik e deno nefikulik äs volapük. — Va-

likos binos nomomafik e balik. — If binon dutik, kanon lenadön glamati in düps nemödik e vödis in muls anik.

Bivedö edaji!

daglofön ärtama

dalöpön ära wöitma

en jelles, jellest

fom fuju

gepük mastus

jen töjine asi

kapäl möistus

käl hoic (harimine)

melak läbitöimine

mul fuu

nefikulam fertgitus

nemödik wähe

nepökik wigata

nindukön jisse tooma

nomomafik torrapäraline

pakön laialilavotama

pöfud faju

selänel wäljamaalane

spälön koguma, hoidma

spelön lootma

stud uurimine

stunön kohmetama, imeš-

tal maa

[telema

ted kauplemine

vätopo igalpo

vob töö.

vöd föna

Arvuföna — numavöd.

See jääb muutmata ja seisab telse föna taga ; näit. mens lul, 5 inimest.

1 bal 11 balsebal (10 ja 1)

2 tel 12 balsetel

3 kil 13 balsekil

4 fol 20 tels

5 lul 30 kils

6 mäl 50 luls

7 vel 70 vels

8 jöl 190 züls

9 zül 1000 tum

10 bals 00 mil

1,000 000 balion

Balid esimene	balidna esimene ford
teltumid kaheš sajandes	balsidna kümneš ford
balna üksford	a bal ühe kaupa
balsna kümme forda	a bals kümne kaupa.

Murtud numbrid tähendatakse «dil» külgeilamifega:

dil jagu	balsnalik kümne forrane
teldil bal $\frac{1}{2}$	balido esiteks
foldilskil $\frac{3}{4}$	balsido kümnendaks
balik ühe fordne	baliko ühefordjelt
balsik kümne fordne	balidno eimest forda.
balsnalik ühe forrane	

15. Harjutus.

Misjagufes uulitsas (tänavas) sina elad? — Mina elan Riia tänavas, maja № 6, viienda korra pääl. — Kas ja oled puieistikus puud ära lugenud? — Meist on kuues jagu küll juba wanad. — Mina mõtlen 40 wõi 50 tükki osta ja kewadel maha istutada. — 5 maja on juured. — 3 ford 4 on 12. — Aastal on 12 kuud. — Kuul on 30 ehk 31 päewa. — Päewal on 24 tundi. — Tunnil on 60 minutit. — Kunas sõidab rong? — Kell $8\frac{1}{2}$.

Ära sõitma deve-	karwa pääl ku-	pähkel nõt
gön	lado	taim plan
puieistik lal	taga po	elajas xol
pink bam	kõigis (kõiges) lölo	jalat säläd
praad (küpsetus)	enam plu	külg flan.
loet		

16. Harjutus.

Tidaplägs at pägeboms balidno fa volapüka-klub (fests) München efe in tidüp ut, kel äbeginom balmil jöltum jölsemäl, balsebalul (11. fuul) lulid vendelo düp jöl e pävisitom mödiküno. — Klub penemöl ikomitom lauteli volapükaplägas at, pukatön maniföfo dö volapük, kelosi ädunom i balsul telsevelid. — Pösods za kiltum ikömoms. Ven pukat pifinom, pösods tum bal kludo kildil bal pilsenelas älisedomsook as julels volapüka.

Balsebalulta	we-	komü juuresole-	nemögik wõimatu
fuu		mišel	nuläl uudišhimu
balsul wiinafuu		lautel kirjaniš	plobo tublišti
blog poogen (pa-		lefulniko täielijelt	pukat fõne (peetud)
ber)		liedo parafu	sedilõn ärajagama
bük trüff		lised leht (fuulu-	suk järelduš
fin ots (lõpp)		tuš) nimefiri	tidöp õpela
flagõn nõudma		maniföf awalif	tidüp õpeaeg
ful täiuš		mödõnrõhftendama	za umbes.

Rõnelemised.

Tere hommikust ijand, ku-
das teie magasite?

Tänan, õige hästi. Ja
teie, armuline emand?

Paraku mitte hästi. Olin
eilasest jalutamisest liig
väsinud.

Kas tohin teid juuruksele
(pruukostile) paluda?

Teie olete väga häa. Ma
tulen kohe.

Kas soovite kohvi ehk teed?

Mina pean theed paremaks.

Kas tohin teile veel ühte
tasši pakkuda?

Olge terwe, ma ei joo ku-
nagi rohkem kui ühe tasši.

Mis teie täna hommiku
pääle hakkate?

Kas teie ei taha natukene
jalutada?

Gödeli gudik, o söl, liko
eslipol?

Danob, gudiküno, e liko
ol, o vom benik?

Liedo no gudiko. Äbi-
nob tu fenik demü
spat ädelik.

Li dälob begön oli al
göled?

Binol vemo gudik. Okö-
mob foviko.

Li-vipol kafi u tiedi?

Bizugob tiedi.

Li-dälob lofön ole bo-
vili nog bal?

Danob vemo, dlinob ne-
velo plu ka bovili bal.

Kisi odunol agödelo?

No li vilol spatön ble-
füpo?

Mul ei ole paraku aega,
teid saatma minna.

Ma ei taha teid teie tali-
tustes eksitada, kui lubate
siis lähen teie aeda ja wõ-
tan raamatu kaasa, teate
ju, et ma hää meelega loen.

Rudas soowite.

Jällenägemijeni, isand!
Sumalaga, armuline emand!

Täna on ütlemata ilus ilm.
Pilwegestki ei ole taewas.
Aga mina kardan, et ilus
ilm kaua ei kesta.

Tuul on pööranud.
Kas ujute, et warsti wih-
ma sadama hakkab?

Mul on wähe lootust, et
ilm lähemates päewades
ilusaks jääb.

Wõib olla, et täna weel
wihma sadama hakkab.

Mina kardan peaaegu ka.
Külap wist õhtuks mü-
ristamist tuleb.

Wäike jahutus oleks õige
armas. Kui aga homne
jälle ilus oleks. Bean

No labob liedo timi ko-
panön oli.

No vilob tupön oli in
jäfs ola, if dalol, ogo-
lob m gadi olik, ed osu-
mob buki ke ob, nolol
ya, dasliladob viliküno.

Segun vip ola.

Denulogö, o söl!

Adyö, vom benik!

Stom magifik binom a-
delo. Lefogil nonik
binom len sil. Ab dle-
dob, das stom jönik no
fälo odulom lönedo.

Vien evotom oki.

Li-klödol, das olömibos
suno?

Labob nenödo speli, das
stom oblibom jönik
dels nilikün.

Luvelatiko olömibos sä-
go nog adelo.

Id ob dledob ti. Lus-
tom ökömom bo ven-
delo.

Lukalodam smalik bi-
nomöv vemo lesunik.
Obinosös odelo denü

Ja on täis waimu ja
 siisgi lihtlabane, wormi-
 ritas ja siisgi ferge.

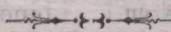
Kas tõesti? Kas teie õigust
 räägite?

Ja muidugi! uurige ise
 mõned päewad, siis näete,
 et tõtt rääkisin.

izugik. Binom tikäla-
 fulik e deno balik, fo-
 maliegik e deno ne-
 fikulik.

Li-jenöfo? Li pükol
 fefo?

Zeladö! studolös it dels
 anik ed olesevol, das
 esagob velati.

Uued raamatud,

mis K. A. Hermann'i kulu- ja kirjadega Tartus trükitud ja raamatukauplustest saada on:

Armastus. Grahv Leo Tolstoi Wene keelse jutustuse järele. Kirjutanud stud. J. L. 24 lehekülge, hind 6 kop.

Ura saada meid tiusatusse sisse. Ilus jutt. Saksa keelest Eesti keelde kirjutanud J. Parm. 76 lht., hind 20 kop.

Auulane ja Ülo. Jutt Eesti muistsest ajast. Jutustanud K. A. Hermann. 32 lht., h. 5 kop.

Elu pärast surma. Hiied ja Perma, Siuru, Valli, Sijoni ingel. Wiis kujutust ennemuistsest ajast. Kirjutanud M. J. Eisen. 64 lht., h. 25 f.

Eesti mõistatused. Kõfku korjanud M. J. Eisen. Hind 50 kop.

Eesti üliõplaste Seltsi album. Esimene leht. Hind 60 kop.

G. G. Luiga laulud. 120 lht., hind kirjutuspa-beri pääl 30, trükipa-beri pääl 20 kop.

Järeleandmata. Naljanäitus 1 järgus. **Kuun-
tide kiitus.** Tundenäitus. Eesti-
stanud J. Parm. 43 lht., h. 12 kop.

Ingel. Ilus jutustus Peterburi elust. A. Erichi novella järele M. Pöder. 66 lht., h. 20 f.

Kalewipoja süüst: Misjüngused lõbulised arma-
mised paistavad meile Kalewipojast silma? Kirjutanud stud. J. L. Teine trükk. 64 lht., h. 20 kop.

Koka = raamat. 482 sõõgiwalmistamise õpetusega. Wälja andnud Jaan Koor. 242 lht., hind kõwasti köide-
tud 60, pehmessti köidetud 50 kop.

Kolm jutukest. 1) Sumal näeb, kellel õigus on, aga tema ei ütle seda ruttu. (Sündinud lugu.) L. Tol-
stoi järele Wene keelest. 2) Telefon. 3) Kelmi kawalus. 32 lht., h. 12 kop.

Laenetawalt merest. Lühikesed jutud. Inglise keelest ümber pandud. Teine trükk. 36 lht., h. 12 kop.

Paulu ja mängu leht. Kuukiri Eesti muusika eden-damiseks. I, II, III. ja IV. aastakäik. Wastutaw toi-metaja ja wäljaandja Dr. R. A. Hermann. Iga aasta-käik maksab poogitult 1 rbl. 20 kop.

Paulu-kaja. Soolo-laulud koori- ja mõhaheliga meeste-ja segahäättel ühes laulda. Esimene wihk. Trükk and-nud R. A. Hermann. 16 lht., hind 15 kop.

Luteruse wäikene Katekismus. Wiis päätüffi. 16 lht., hind 5 kop.

Mesilane. Opetus, kuidas mesilasi kasulikult pidada. Wälja andnud G. Daniel. 74 lht., h. 30 kop.

Möldri saladus. Ch. Kannikese uudisjutt. Teine trükk. 108 lht., h. 20 kop.

Rõuge-armid. Eduard Wilde uudisjutt. 54 lht., h. 10 kop. (Silsjuti ilmunud.)

Täieline Wene keele õpiraamat. Iseäranis Eesti koolidele ja iseõppimise tarbeks. Kirjutanud Dr. R. A. Hermann. 176 lht., hind kõwasti köidetud 50 kop., pehmete kaantega 40 kop. (Silsjuti ilmunud.)

Töömehe tütar. Eduard Wilde uudisjutt. Teine trükk. 175 lht., h. 30 kop.

Tundmuste wangis. Ch. Kannikese uudisjutt. 80 lht. h. 20 kop.

Wacne laps. Ilus jutt. M. Lenzi järele eestis-tanud G. E. Luiga. 128 lht., h. 25 kop.

Wene keele õpiraamat. Iseäranis wallakoolidele ja iseõppimise tarbeks. Kirjutanud Dr. R. A. Hermann. Esimene jagu. Kolmas trükk. 78 lht., hind 20 kop.

Kõik ülemal nimetatud raamatud saadame ka posti kaudu neile kätte, kes meile raamatu hinna, kas puhtas rahas ehk postmarkides, sisse jaadawad. — Pääleselle on meie juures weel kõiki wallawalitsuse raamatuid saada ja wõetakse tellimisi nende pääle igatahes vastu. Kõiksugu trükitööd toimetatakse kõige uuemate ja len-gamate tähtedega ruttu ja odawasti.

Volapüka vödäsbuk

et

Jäfapeneds, kanitemils, komans.

Maailmakeele sõnaraamat

ja

kaubakirjad, laulukesed, jutukesed.

Kirjutanud

J. Lepik.

Tartus, 1890.

Trükitud R. U. Hermann'i kulu- ja kirjadega.

Volsbüchke vödasbuk

Лазаревская Команда

Лазаревская Команда

Дозволено цензурою. Дерптъ, 16 декабря 1889 г.

Лазаревская Команда

№ 1

1889

№ 1

1889

Лазаревская Команда

Essõna.

Pääle volapüka õperaamatu ilmumise on mitmelt poolt soovisi avaldatud, et nüüd ka volapüka sõnaderaamatut tarwis lähets: püüdsin eesoleva raamatukesega neid soovisid täita.

Raamatukesese teise jaosse olen suuremaks harjutlemiseks mõned jutud ja kaubakirjad, ning ka paar laulukest mahutanud, nii võib siis see, kes selle, ja esimese raamatu läbi võtab õige tubliks volapükklaseks saada.

Waheajal on volapüka õpetajate arv juba ligi 700. tõusnud. Italia kuningannagi on volapüki ära õppinud, ning teda meie aastasaja kõigetähtsamaks ülesleiduseks kiitnud.

Soovin kõigile õppijatele palju terwist ja hääd edu

J. Lepik.

St. Peterburis

1888.

Utsädd

Utsädd volapükas översättning utkommit på
minst ett hundra exemplar, och således är
volapüka för närvarande i stort sett känd
och läst i många länder.

Översättningen är gjord af en svensk
författare, som är bekant med språket, och
som har varit i kontakt med de som
kunna läsa och skriva volapükans
originalskrifter.

Översättningen är utgiven af en
liten förläggare i Stockholm. Utgåvan
består af ett enda exemplar, och
kostar endast några öre.

Översättningen är utgiven af en liten förläggare i Stockholm.

Utsädd

St. Petersburg

1881

A.

(aa).

a! aha!
 a bal jne. ühe kaupa
 ab aga
 adelo täna
 ag! oh!
 ai festaw
 aikö fuš ifka
 al lõpp le n. jõeie küši.
 mise pääle kuhu
 alik igauks
 —al kõrgemate seijuste
 lõpp

alim igauks
 also nii juis
 anik mõned
 ans mõned (ütsitud)
 —an ameti nimele lõpp
 näit.: fotan metšawath
 aneito täna ööse
 as, äs nagu
 äso nii kui
 as sam (as) näitusjeks
 at jee
 atafano siin pool.

B.

(be).

ba peaaegu, umbes
 bad paha fantus
 badäl paha mõtte
 Badän Badeni maa
 badik paha, kuri
 bagaf paragraph
 bak küpjetus

bakön küpjetama
 balad ühijus
 bäled wanadus
 bäledan wana mees
 balid esimene
 balidab esimene
 balido esimest tõrda

balif üksmeel
 balional miljonär
 balna üks ford
 balõf, balad ühifus
 bals kümme
 balsido kümnemalt
 balüdo esiteks
 balug üksus (ühis) (20)
 ban supelus
 bap madalus
 bāset form
 Bayän Baieri maa
 beat õudsus
 bed säng, woodi
 bedastof sängi riie
 bedünön orjama
 befulön forda saatma
 beg palwe
 begin algus
 beginal algaja
 beginam alustus
 bekipön omale hoidma
 bel mägi (20)
 Beljän Belgia maa
 ben halastus
 benemön nimetama
 benõ hää
 benod hää tegu
 benotonik toffufolar
 benovip õuneeoom
 besiön ja-tama
 bevü jeas, hulgas

bevüno selle aja jees
 bi jeft, et
 bib piibel
 bied mõrudus
 bid jagu, jort
 bien mefilane
 bifü ees (kohaline)
 bifo ees, enne (kohaline)
 bifö! ees!
 bigik pakš
 bigafined põial
 bil õlu
 biliet pilet, pääjetäht
 bim puu (kastwar)
 bimalam puu õis
 bin olemine
 binel oleja, oleks
 binob mina olen
 binön olema
 bipük eestõne
 bise ees, ette
 bit tegewus (kohtulik)
 bizugik teistest parem
 bläg mustus (värw)
 blägik must
 blam laitus
 bled leht
 blef lühidus
 blein pimedus
 bletimo vähe aja eest
 blib jäämine
 blig kohustus

blim ära seadmine
 blinön tooma
 blit pütsid
 blod wend
 blöf tunnistus, tõendus
 blonik pruun
 blod weri
 bluf proow
 bluf katje
 bluk oja
 blünön walmis muretjema
 bo ehk, wast
 boad puu (põletus)
 böb rahafott
 bod leib
 böd lind
 Bodugän Portugali maa
 böfik naljatas
 bög kapp
 Bömän Böömi maa
 bonedön tellima

boso midagi, natuke
 bötel teener, kelnär
 bov kaus, waagen
 bovil kausikene, taks
 bu, bufo ees (lugu p.)
 bü, büfo ees (ajal)
 бүд кәш
 buk raamat
 бүк трүфф
 bukaselam kirjastus
 bukated raamatu kauplus
 bukatedel raam. kaupleja
 бүкәтәнабс kirjatahed
 bukel raamatutegija
 бүкөн трүффима
 bum ehitus
 бүд пирн
 bundan küllus
 bunön kargama
 but saabas
 бүт lootjat.

C. (dschee).

cädik peenise, suurest jugust
 cäf sittikas
 cal amet, seisus
 cäl koht, amet
 cäm riigi nõuutoogu
 can kaup
 cedön jelleks pidama
 cel firji mari

cem kammer, tuba
 eif ülem, wanem
 cil laps
 ein masin
 cinan masinist
 Cinän Hiina maa
 cinel masinategija
 einuf mehanik

cöd õigus
 cödät kohtu otjus
 cödel kohtunif
 cödik õiglane

D.

da läbi (kohalt)
 dadukam kaawatus
 dadukab kaawulane
 daeg pimedus (öö)
 däl luba
 dalön tohtima
 dälön lubama
 däm kahju
 damat näitemäng, Drama
 dan tänu
 Dän Daani maa
 Danub Donau jõgi
 danüd tants, el. j.
 das et
 dat sellega
 dat kuupäew
 datikön wälja arwama
 datuvön üles leidma
 de lõpp lt ehk ft
 deb wõlg
 def puudus, waejus
 deil jurm
 dek ehe, ilustus
 del päew
 delidik fallis

cog nali
 cuk eesfel
 cütam pettus.

(de).

demü selle pärast
 demanön nõudma
 denu jälle
 depad telegramm
 des fiit, säält (pääle)
 desidön himustama
 desin ettemõtte
 det parem (kätt)
 detülo ükfiikult
 Deut Saksa maa
 devod palwe
 diamin diamant
 dib sügawus
 dif mitmesugusus
 dig wäärtus
 dikod tüli
 dil jagu
 din asi
 dinit auu, kõrgus
 diped tunnistustiri
 dis all (kohati)
 disein otstarbe
 disik alumine
 disin plaan
 aisopen allakirjutus

distukön ärähäwitama
 div warandus
 dlat traad
 dled kartus
 dlen pišar
 dlimön und nägema
 dlin jooš
 dlinapet jaamakõne
 do ehk küll, kui ka
 dö üle, ehk lõpust
 dödel, lulüdel neljapäew
 döf wiga
 dog koer
 doküm dokument
 dol walu
 dölmöttelend, idee
 dom maja
 domo kodus

G.

e, ed ning, ja
 eb just
 egelo alati
 ejenöl jündinud (asi)
 ek mõni
 eko! waata! näel
 e lemänikosi n. n. e.

F.

fa lõpp It ehk ft
 fablud wabrik
 fad süld, lõnga

domoi kodu
 dot kaskipidi möte
 du kuni (ajaline)
 dü šellega
 düf kõwadus
 dugön juhtima
 dukön eestwedama
 dülin teras
 dün orjus
 dünal minister
 dunam tegu
 dünan teener, ori
 dünel šulane
 dünelüg šulase põlw
 düp tund
 dut ušinus
 dutik ušin.

(ee).

also enne, muidu
 em fogu šönade lõpufilb
 näit. : plem majariistad
 en jellest, sellele
 et šee, teine
 ewelo šunagi
 exo moškas, läind.

(fe).

fagam kõrwale šaatmine,
 eemale toimetamine
 fal kuffumine

fälo kaugemale, edasi
 fam kuuljus
 famül suguvõsa, perekond
 fan püüe
 fased nali
 fasedel naljahanmas
 fat isa
 fatän isamaa
 fatel wanaiša
 fe, efe ja weel
 fegeb äratarvitamine
 feif wile
 feil põld, wiljamaa
 fein peenjus
 feit tüli
 fek tundmuste äritus
 fel põld, nurm
 fen wäsimus
 fenig penning
 fesed jaadetus
 festun pärg
 fetanod töidif
 fezogön ärawüwitama
 fiam, firma nimi
 fib nõtruš
 fid jõot
 fidasalun jõögi jaal
 fied truus
 fien rent, mats
 fif töhi
 fig wiigimari
 Fikop Afrika

fikulik raske (ülesanne)
 fil tuli
 filäb tuletiff
 filod auufartus
 fim kindlus, kõwadus
 fimik kindel, kõwa
 fin lõpp
 fined jorm
 finod lõpetus
 fit kala
 fizir päälif (jõja)
 flad pudel
 flagön nõudmaa
 flam leef
 flan külge, pool
 flapön lööma
 fled foorm
 flen sõber
 flentel prantslane
 flif wärskus
 flit lend
 flod kange külm
 flol õis, lill
 flon gulden
 fluk puuwili
 flukatim jõgife
 flum jõgi
 flut flöte
 fö ees
 födön edendama
 foetik metsif, metslif
 föget unnstus

fogin wõõrjus
fõgiv andeksandmine
fok kahwel, art
fol neli
folidavõg basõ (hää)l
fõlõn järele tegema
folüm kwartett
fom worm, laad
fõm façon, mood
fõmad juust
fon hallikas
fõn ahi
fonäd kaew, läte
fop juhni, uarv
fõsefõn kinnitama

G. (gee).

ga ometi
gab grahw
gad rohuaid
gadel aednist
gal walwamine
gäl rõõm
Galizän Galitsia
gälokõn ennaõ, rõõmus-
tama
gased ajaleht
gasin gaas
ge tagasi
geb tarwitamine
gef nõuu, õstja

fot mets
fotogaf fotografi
fõv edasitegemine
foviko kõhe, filmapilt
füdo ütsford, tulewitus
füdafim tulewit
fug põgenemine
füg migur
fulik täis
fümik findel, määratud
funõn tapma, jurmana
fünõn aõutama, alustama
fut jalg
füt jalg, mõõt
futo jala.

geil kõrgus
gel ortal
gem wennad, õed
gepük wastus
get kätteõamine, wastu-
wõtmine
gevõn lubama, laenama
gif walamine
git õigus
gitav õiguseõpetus, õea-
duõetundmine
giv and
givõn vobi tõõd andma
glad jää

nikum ka baledik — stom binom nu (praegu, nüüd)
 jönikum ka gödelo — no dlinob ofen vini —
 lilobs viliko musigi — givobs vädelo zendelafidi
 mane pöfik — fat labom domi gletik — jipul
 dledof dogis gletik — dog nöka jepom fiediko
 gadi — blinob ole dogi yunik — obs dlinobs
 vendelo kösömo bili, ab ols dlinols vilikumo
 tiedi — stom binom badik.

badik halw	fied truus	löpo ülewal
blibön jääma	jepön walwama	man mees
dono all	kanön wõima	spat jaluskäit
dled kartus	kösöm harjunus	tu wäga
dog toer	lömib wihtm	viliko häämeelega.

Dlusõna (Präposition) — pläpod.

Kõige tarwilisemad siin on: al — lõpp „le“ näit.:
 jõe, lõunele — bevü wahel — bifü ees (kohaselt)
 — büfü ees (ajaliselt) — da läbi (koh.) — de lõpp It
 ehk st, näit.: külast — dis all — dö lõpp st, näit.:
 jellest — du kuni — dub läbi — in sees — ini siise
 näit.: ini gad aeda — jü kuni — ko, o ees ke lõpp ga,
 näit.: ke ob minuga — kol wastu — lä lähedal —
 len külge, juures (koh.) — me lõpp ga, näit.: rohuga, —
 nen ilma — ove üle — plo, o ees ple lõpp le, näit.:
 ple ob minule — po järel ehk taga (kohaliselt) —
 pos järel (ajaliselt) — sis jaadit — su pääl ehk pääle
 — ta wastu — ve pikku ehk mööda — zi ümber
 ehk ringi.

Sidesõna (Conjunktion) — konyun.

Kõige tarwitawamad siin on:

ab aga	dat sellega, et	if kui	kute ees ud
as nagu	do ehk küll	noe soi mitte	ehk
äs kui	e, täishääli-	waid	ünä niitaua,
bi sest	kute ees ed	ni-ni ei ega	kui.
büfo enne	ning ja	sod waid	
das et	ibo siis	u, täishääli-	

Hüüdsõna (Interjektion) — lintelek.

fi! wõih ehk wuih!	stopõ! pea!
bafõ! bravo!	lifõ! elagu!

Rüüsimine.

Rüüsimist tähentadakse sõnaga „li-“ kas, näit.: li-bi-nol in gad? kas ja oled aias? — kui „no“ ka tuleb, siis pakudatje see ette, näit.: no li-golol ini gad? kas ja ei lähe aeda?

5. Harjutus.

Kas ja wõid mulle tinti ja sulgi anda? — Ma ei tarwita neid kaua. — Kõige juurema rõõmuga toon ma neid. — Tulen kohe tagasi. — Mina loen ajalehti ikka lõunajõõgi juures ehk kohwimajas. — Mina pean ruttu aeda minema, puuwilja tooma. — Kas ja ei taha kaasa tulla? (ke ob). — Nüüd lähen aeda, aga pärast jalutama. — Mina pean veel keeleharjutusi kirjutama.

jumalaga adyõ	felle järele poso
kõit valik	fulg pen
kujutus (pilt) mag	käit gol
tarwitama nedõn	ime ilus lejõnik
firi pened	tooma deblinõn
tõnu dan	kohwimaja kafõp

R. (fee).

ka tui	kel kes, kesje
kad kaart	kelof kes (e. f.)
käd kasja	kelos kes (a. f.)
kaed maakaart	kemenalöf ligemise ar-
kaf kohwi	mastus
kaföp kohwila	ki? kio? misjugune?
kal rehnung, arwa	kid musu
käl hoie, järelewaatmine	kidil musufe
kalad laad (inimese)	kik wöti
kälam arstimine	kikod? mispäraft?
kaled kalender	kikön lufutama
kalod filmis	kil solm
kalön rehkendama	kim? kes?
kam tasane maa	kinän riif
kamadel seltsimees	kiom? kes?
kan wöime (kunst)	kip hoidmine (finni)
kanal kunstnit	kiplad? kus? (kiöp)
Kanän Nanan	kipön hoidma (täega)
kanit laulmine	kit kwittung
kanitüm laul	kitim? mil ajal?
käp pää	klad klast (foht)
kopäl mõistus	kleil selgus, kuuldamus
kat kas (elukas)	klemön midagi täest ära
katäd kapital	lastma
katolel katolik	klif kalju
kautö! tähele panna!	klig sõda
ke löpp ga	klil walgus, heledus
ked rida	klilam walgustus
kef hari	klim kurjus, patt
kek foot	klin puhtus

klöd üft	konfid ufaldus
klöf falew	konön jutustama
klon froom	konsäl nõuu (möttes)
klop lõifus	konsefön alal hoidma
klot fleit	konsien (jüdame tunnistus)
klotön riidesje panema	konzed kontsert
klu selle päraft	kop feha
klub feltš	kopanal liige (feltši)
kludam järelbus	kopanöm feltšfond
klüm flüimä	koped wast
kluzif rist	kosek fisisõnnistamine
ko lõpp ga e ees	kösel tädi-, onupoeg
ko foffu	kositön läbijaama (midagi
kö fus	jaada)
köa fuft	kositön ennaft ülewal pi-
koas sellega, et	dama
kobo üheskoos	kösöm harjunus
köb fann	kostön maksma
kod põhjus	kosumön ära tarvitama
ködön nifferdama	kot pääpõhjus
ködut üür	köt tera (riista)
ködut rent	kotenam rahulolemine
kof mõnitus	kotin puumill
kol wastu	kötön lõifama
köl tarw, wärw	köv ümbrus
komü juuresolemisel	krit kriticlane
komedön joomitama	krüt kriitik
komfed paun	küb ruut (tubit)
komip wõitlus	kud müre
komot (wald)	kuk fööf
kön auraha	kul tee
könab raha	kuliv haridus

kun lehm
kusad faebdus
kupin wast (chem)
kut õue (funiglit)

Q.

kuvõn auduma
kunõn wafifast ilmale
tooma.

(lee.)

-la oles, jaaks
lä juures, kõrwal
lab olemus, omandus
läb õnn
läbäd õnnistus
lad süda
läd naesterahwas
ladet adreß
lädyulö! ela hästi! juma-
laf pool [laga!
lägõn rippuma
lai festwalt
lain will
lak järw
laltüg juhffiri
lam fäewars
läm fintz
lamafleg küünarnup
lan hing
län maa
lanav hinge teadus
lanel ingel
laneläl ingli meel
lanim julgus
lap Ulpi (mägestif)

lapin röõw
lasig täht, firi
lasum wastuwõtmine
lät wiimane
latin ladina
lautal põhjustaja, firja-
paneja
le kõige, suur
lebõb börse, pant
lebüd käst
ledik punane
lesid jõömaaeg
leslum jõgi (suur)
leslumõn woolama
lesüd ida
legivot fingitus
legletik hirmus suur
leig farnadus
leiko niisamuti
leil penifoorm (2 tundi)
lein löwi
leitik ferge (kaalul)
lekan kunst
lektin elektri
lel raud

lelod raudtee
lem oste
lemacem pood, ostula
lemän järeljäädumus
lemem mõtelus, mälestus
len pääle, juurde
lenad õppimine
leno foguui, mitte
lenun teadaandmine
lenvodön rääkima hakkama
leo just, nimelt
leod ford (hää)
lep ahw
lesi ja muidugi
lestän lipp
lestim auu (juur) auustama
let juurde lastmine
letab pidulaud
letön minna lastma
leüd riis (wili)
leül õli
levip igatus
leyan wäraw
li? kas? (küsün.)
liad pärn
liäm lamba tall
liän jalm, wärš
liät liter
lib prius
lieb wiinapuu
lied mure
lieg riffus

lien joon
liev jänes
lif elu
lifö elagu
lik? (liko?) kudas?
liköf häädus, wäärtus
lil förw
lilädön lugema
lilön kuulma
lim liige
limep feiser
lin sõrmus
lined jiju
linedap jifefond
lineg keel
linkipel peremees
lino ümberringi
lisäl aru, mõistus
lised nimefiri
lit küüinal, walgus
litöp afen
litöpajöt afnaluuf
literat kirjawara
livam priištetegemine
lob fiitus
lobedön sõnakuulma
lobum fiitus, kuuljus
löd forter
lödön elama
loegön tähele panna
loet praad
löf armastus

log film
 lög font
 logäd nägu
 logik filmlik
 lok peegel
 lol roos
 löl kõik, täis
 lom kodumaa
 lomib wiim
 lomin algus olluš
 lomo kodumaal
 lon seadus
 lön (lab) omandus
 Londen London
 loned pikkus
 löp ots (ülewal), latw
 löpiko ülewal pool
 Löstän Austria
 lot wõõras, külaline
 loted wõõrastemaja
 love kohal, üle
 lu pahem, wähem
 lü! he! kuule!
 lublod poolwenda
 lueg kops
 luf wiinamari

lüg lein, kurbtus
 lügio moll (hääl)
 luib ratas
 Luid Luise
 luimik märg
 luk süa
 lul wiis
 lulagul wiienurt
 lulid wiies
 lulüdel neljapäew
 lünamön kätte andma
 luo wähemalt
 lüpotön kätte saatma
 lupükön lobisema
 Lusän Bene maa
 lut õht
 lutik õhune
 lüvam mahajätmine
 lüvokön hüüdma
 lüvön lahtuma
 lüxam toredus
 Lüzän Süfia maa
 luzin taht (lambi)
 luzif wäike linn
 luls wiiskümmend.

M. (mee).

ma järele
 maf mõõt
 mag kujukus, pilt

magadem, ladem magasin
 maget magneet
 magif ilu, toredus

magön kujukama, joonis-
 tama
 majöl maršš!
 mak marš (raha)
 mäk märš
 mal täpp
 mäl fuus
 maläd haigus
 malädöp haigemaja
 malit turu
 malön tähendama
 man mees
 manifik avalik
 masel meister
 mat abielu
 matam naesewõtmine
 mated pulm
 mayed majesteet
 mayul (lulul) maifuu
 mätzul (kilul) märz
 me lõpp ga
 mebön meeldetuletama
 medam wahesus
 medin rohi
 Mejikän Mesšiko
 meid heinamaa
 meil jahu
 mek tegemine
 mel meri
 melak läbi käimine
 melan madrus
 melid teenistus

Melop Amerika
 mem mälestus, meeles-
 pidamine
 men inimene
 menod parandamine, õien-
 damine
 menodablog parandamise-
 poogen (Correcturbogen)
 mesed palk, hind
 Mesial Mesšias
 met meeter (mõõt)
 meyel piimatalitaja
 meyen piimatalitus
 mied piir
 miel meši
 mil tuhat
 mileg wõi
 miegabod wõileib
 milig piim
 milit tagawara wägi
 militazug sõjakäik
 militem sõjawägi
 minut minut
 mit liha
 moaf mutt
 mögik wõimalik
 mökel tegija
 mölodel rööwel, mõrtjufas
 mon raha
 mön müür
 monäl ihnus
 montial rüütel

Moskav Moskwa (linn)
 mostep edasi jõudmine
 mot ema
 möt emafene
 motapük emafeel
 motäv ärareisimine
 motel wanaija (ema isa)
 motöfadel sündimisepäew
 mofo ära, sinna
 möl pehme meel, õrn,
 möl mere asjandus
 moläd riiete mood
 mölod rõõmiwine, tapmine
 monit ratsajõit

N.

monedön manitsema
 muš liikumine
 müš lokomobil (liikuv
 aurumasin)
 mug hiir
 mul kuu (aeg)
 müš weste
 mun kuu (taewalaotused)
 mud suur
 müed pehmus
 muš liigutus
 musam jutustamine
 musig muusika
 müš jundus.

(nee).

na sellepääle, järele
 nad nõel
 naf laew
 nägön õmblema
 nal sinna
 nam käsi
 näm jõud
 namun käsitöö
 nat loodus
 natav looduse teadus
 natik loomulik
 ne eitamise eesfilbe
 neb kõrwal
 nebel org
 nebuko pääst

ned tarwitus
 nedan tänamataus
 Nedän Hollandi
 nedeilõf suremataus
 nedelidik odaw
 nedet pahem
 nedön tarwitama
 nef õe-, wennapöeg
 nefikulik terge
 neflen waenlane
 negit ületohus
 neif nuga
 nek ütski
 nekotenik mitte rahul
 neläb õnnetus

neletön tafistama
nelfan elewant
Nelij Inglis maa
neluimik kuiw
nelüm janu
nem nimi
nemögik wõimatu
nen ilma
nendas ilma et
nepesevik tundmata
nestimön põlgama
net rahwas, rahwus
nevelat wale
ni ei, ega
nid hiilgus
Nidän India
nidik fäikiv
nif lumi
nifatim talwe
nifos lund šadab
nig tint
nil ligidus
nilön lähenema
nim loom, elufas
nimafön imetama (elajad)
nin šisše, šees
ninlän oma maa
ninlödel elanik
ninöf šiju
ninoveg tunnel
ninsäd kuulutus
ninum šisšetuleš

nis jääł šees
nisul šaar
no ei, mitte
nobik auušameelešine
nog weel
nög muna
nök onu
nökeb šael
nökebachel laff
nol teadmine
nöledön pärima (haigušt)
nolüd põhi (ilma)
nom reegel, mõõt
nonön šalgama
Novegän Morra maa
nos mitte midagi
noslik šafutu, šölwatu
not kuulutus
nöt pähfel
nu nüüd
nä praegu
nud nina
nüdik alasti
nuf šatus
nufün hari (šatusše)
Nugän Ungria
nulik uus
nulüd toidus
nulüdik toitaw
num arw
nüm nummer
numön lugema, šoffu

nun sõnum
nunel sõnumitooja

nunod aruanne
nunön teadustama.

D. (oo).

o! oh!
ö! oi!
ob mina
oba minu
obs meie
ofen jägedaste
ofs nemad (e. f.)
ok ennast
oko ijeenejele

ol fina
ols teie
om tema
ot see sama
öt just see sama
otul (balsul) wiinakuu
ove üle (kohal)
öz kahtlewa kõne lõpp
öz kahtlewa kõne lõpp.

P. (pee).

pädäl õpetaja
pag küla
päked komps, pass
pakludön järeldama
pakön laiali laotama
pal wanemad
pal paar, kahtordne
palüg sugulased
pam palmipuu
päm brošüür
pänot pilt (maalitud)
pap paawst
Pärsän Persia maa
pat iseäralus
patik iseäralik
pebaltats ühendatud riigid

ped ajakirjandus
ped wajutus
pein männ (puu)
pelam maas (raha)
pen sulg (teras)
penäd firi
penädan kirjutaja
pened firi (saadetaw)
penot kirjatükk
Peruän Berua maa
pet jalm
pi enne (animu)
pianofod pianoforte
pid kaastundmus, kahtesus
pif üdi
pik purikas, hawi

pin rajw
 pip piip
 pitön maotama, würtfima,
 midagi jekka panema
 pla asemel
 plä (plö) pääle, jelle
 plad koht, plats
 pläd kasuf
 pladön paigutama
 plafik pelglit, kartlit
 pläg harjutus
 plak elutartus
 plan taim
 planön istutama (taime)
 ple (plo) lõpp le
 pled mäng
 pleid uhtus
 pleit edemus
 plek palwe (Jumala)
 plem riistad, nõud
 plen pind (mitte puu)
 plenik tajane, madal (maa)
 plepadön ettevalmistama
 Pleus Breiji maa
 plid meeldus
 plidön meeldima
 plidof meelehää
 plied kiitus
 plisen juuresolet
 plisip põhjus (princip)
 ploed profesjor
 plog eesfiri

glogam eeskawa
 plokud ettemuretsemine
 plon laebtus
 plöpfordaminef
 plös jelleks (enne)
 plovin maafond
 plovöd ahesõna
 plu enam
 plü enamasti
 plum tina (sea)
 plumöd ülearu, palju
 pluo jeda enam
 po järel, taga
 pod õun
 pödöd kõwastus (peju)
 poed luule
 pos jadam
 pof waesus
 pöfudo kasuf
 pok kalits, tasku
 pök wiga
 pokön siisjepistma
 pöl eksi
 Polän Boola maa
 põlig hädaoht
 polön kandma
 põlub eksitus
 pom puuwili
 pon silb
 pön nuhtlus
 põnit tabetus
 pop (net) rahwas

pöp paber
 popik rahvusline
 pos järel, pاران
 poso pääle selle
 pösod inimene (peršon)
 pot post
 pöt paras aeg
 potakad postifaart
 patamon postiraha
 pötek apteef
 pötet kartohvli
 pötön paras olema
 pötüt nälg
 präam auuhind
 psam šalm (p. firja)
 pübam firjastus
 pübel firjastaja
 püblig priiriit

Rabän Arabia maa
 rät mõistatus
 redak toimetus (lehe)
 redakel toimetaja
 reg kuningas
 regän kuningriik
 regam walitus
 rel usuõpetus
 relön waga olema
 ret järelejäämine, tagajää-
 rig aluspõhjus [mine
 rigäd algupäraline

publüg rahwahulk
 pubön ilmuma
 pud puhtus, karstus, ford
 püd rahu
 püdö! wait!
 püf tolm
 pug lahing
 pugön tapma
 pük feel, kõne
 pükat kõne (peetaw)
 pükot kõnelemised
 pul pois
 pülik alam
 pun rusikas
 pün punkt
 pur püsjirohi
 purön purustama
 put pööjastif.

R. (ree).

rigal algupäraline inimene
 rigel algupäraline kirjaniit
 rigelüg algupäraldus
 Rilän Siri maa
 Rin Reini jõgi
 rivam kättejaamine
 rod orden (waimul)
 röd aumärk
 Rom Rooma
 rüb hukatus
 rübön hukama
 Rumän Rumeenia maa.

—s paljuje märk
 sa ühes
 sab liiv
 saed šadul
 sag ütetus
 sägo foguni veel
 sagon üteldatše
 sak fott
 säk füsimumš
 sal fool
 säl šaal
 säläd šalat
 sälun šalong
 sam näitus, proov
 samäd ešemplar
 samöd näitujeks
 san õntšus
 Sanal Õnnistegija
 sanel aršt
 sap tarfus
 sapav filosofhie
 Sərbän Serbia maa
 satik šöönud, täis
 satin fiid
 säto küllalt, valmis
 sätö! küll!
 saun terwiš
 sav (am) päästmine
 savön päästma
 Savoyän Savojeeni

(see).
 Sax Sašjeni
 se lõpp ft, lt
 sed väljaveetus
 sedilön ära jagama
 sedön ära šaatma
 sef warjupait, kindlus
 sefik julge, warjus
 segiv väljamine
 segol väljakäit
 segun järele, mööda
 seilö! oldagu wait!
 seistön šünnis olema
 seit seis
 sek šordamineš, õnn
 sel müite
 selän väljamaa
 sen tundmus
 senit tähelepanek
 seo väljas
 sepük väljarääkimine
 sesum välja, lahku arwatud
 set lause, ütetus
 setul (zülul) mihtlituu
 sev tundmine, teadmine
 seväl (am) väljavälit
 seved väljas
 si ja, jaatamine
 siadön istuma
 siäm mõtte (šifu)
 sibirin olemas, olek

sibinel oleja	so nõnda
Sibirän Siberi maa	sö! wait! juu! ft!
sid seeme	soolik üfjinda
sied istumine, iste	sob seep
sien meel	sobid nii palju, kui
sif kodanik	sod waid
Sikilän Sitjiilia maa	sog feltš (laual)
sikod jelle pärast	sof õrnmeel
sil taewas	sök puttufas
Silän Jslandi maa	sol päife
silawat (lömib) wihtm	söl ifand
silef (silin) hõbe	solat sõjamees
Silop Masja maa	sodel (balüdel) pühapäem
sim palistus	sölön ifand olema
sin patt	som niifugune
sis jaadif (siit jaadif)	son poeg
sit kawastus (systeem)	sosit worst, mõuif
sivilgin neitji (tähed)	sosus niipea, kui
skal pott	sot fort, jagu
skit nahk	söt lohustus
slaf pärisori	sötön pidama
slip uni, magamine,	sov seeme
slud otfus	spad toht, ruum
sma wäife, noor	Spän Spaania maa
smakun lehmwasif	spat jalutus
smalik wäife	spatin tepp
smaxol härgwasifas	spel lootus
smek mait, maitse	spid rutt
smil naer	spido ruttu
smilön naerma	spidö! ruttu!
smok suits	spod kirja wahetus
snek madu	spodön kirju wahetama

spulõn ketrama	stüm lugupeetavus
stab aluspõhi, alus	stunõn imestelema
stad käsitäimine, elama	stup rumalus
stejen wafjal	suam summa
stam tüwi	suäm hind
stan seis, olet	subin kõrgus (seisufes)
staud Restaurant	subsat nimesõna
sted kohesus	süd harjunud kombe
steifõn püüdma	südav eluwiihde õpetus
stajõp raudtee jaam	suet higi
stel täht (taewa)	suf kannatus
stem aur, tojs	suf järk
stenogaf stenographie	süfil etteaste
stenüd kõwadus, tugewus	suk järelekäit
step aste, jammu	sukel järeltulija, pärija
stib pliiats	sükel otsija
stid ajutus (fool)	sül taewas
stikõn tikkima	sulev määs
stil wagusus	susivok ülestutse
stim auu	suatan ülestõusmine
stof riie, rõiwas	süt tänaw, tee
stõf materjal	sval pääsufene
stõk elukord (majal)	svan luif
stol õled	svefin wääwel
stom ilm	svid magusus
stomäg kõht, magu	svil niit
ston kivi	svimel ujuja
stonabük kivitruk	svin siga
stüdõn uurima, študeerima	svinil pörjas
stul tool	svip luud
stulil penk	svipõn pühkima
stüm riist (instrument)	svood uskjalune

2. (tee).

ta wastu	teik puhas, iifji
tab laud	tein telliškivi
tabak tubaf	tel fafs
tabel lanajep, puujep	teladel rätjep
tädö! oot oot! pane tähele!	telegaf telegraf
tael wastaline	telön fahefordseks tegema
taenan parfjep	ten wenimus, pikendus
taif tarif	tenüp igawene aeg
taik wastumeelt	tep form
taked rahu	tevön rändama
takedäl waimurahu	ti peaaegu
tal maafera	tid õpetus
talaleül fiwiõli	tidam õpetamine
Täl Italia	tidön õpetama
taled geografia	tied thee
tälen and, talent	tifel waras
Talop Australia	ük mötte
täno juis, pärašt	tikäl waim
tanön föitma	tim aeg
täp tapet	tin tina
tat riit	tip tipp teraw ots
täv moffa, reis	tlod trooft
tävön reisima	to lugupidamata
te paljalt, iifji	tö alles, paljalt
teat teater	töb waew, wäfi
ted faubitsemine	töbo waewalt
tedal juur kaupmees	tölatön kätel olema (teha)
tedön faubitsema	tom waew
tes jelle kohta	tömet põrkamine, luffu-
teg kätte	ton hääl, heli [mine

tonab täht (raamatu)
 tonik kõlav
 top kõht
 tov (am) tõstmine
 tu liig, väga
 tub maat, nõu
 tudel (adelo) täna
 tug moorus
 tuggediko kõik, kooš, üks-
 teijega

U.

ud (üd) ehk
 uf (ud) kaas, ehk
 üf kui
 um enam, juurem
 ünü jelle aja jees

V.

va kaas (?)
 va ruut
 vab manker
 vödeliko igapäiviti
 vaet mahi
 vaf sõjariist
 vag tühjus
 vagam tühjendus
 väk maha
 vakanüp (vakanz) vahe
 val kõik maailm
 väl (am) valimine
 valädön ootma

tum sada
 tumid sajandes
 tün plekk, kard
 tusdel (kiltudel) teijipäew
 tut hammas
 tutadol hambawalu
 tuv leid
 tutalik kiskuja (koer)
 tuvab leitud (laps).

(uu).

üpo ajoti
 us jääb
 usik jäälnu
 üt just jeejama.

(vee).

volemik üleüldine
 valik kõik
 valüd wägi, wõim
 vam soojus
 vamik soe
 vanlik (o) asjata
 vat wesi
 wät kaal, rašus
 wätimo igal ajal
 wätopo igal pool
 watükön pejema
 vebön hõljuma
 ved saamine (algus)

2. (gsee).

xab telg
xam ešjam
xol hārg

xolil hārjate
xülogaf puupildi lõitus
xülogafel puu lõikaja.

3. (jee).

ya juba
yad õue, hoom
yag jaht, ajaminie
yan ušš
yanul (balul) näärifuu
Yapan Jaapani
ye ometi
yeg aši (möttel.)
yel aastā
yelafoldil weerand aastat
yelik aastane (-if)
yelibik aastane
yi! šaši minema!
yof rōdmnštus, erštus
yu! appi!
yub õištamine
yubüp juubelipidu

yudel juut
yuf abi
yufo abiga
yufön aitama
yul wanne
yulib finidus
yulibik finine
yuliko wandega
Yulop Europa
yulopel Europlane
yulul (velul) heinafuu
yun noorus
yunam nooreštus
yunul (mälul) jaanifuu
yunüp noor põlw
yut juut (India lina).

4. (see).

za umbes
zad õrnus
zadam õrnastus
zäl pidu, püha
zan tüli
zeb oder
zel pidu, püha

zelik pühalif, pidulif
zendel lõuna
zendelafid lõuna (šööt)
zeneit šefšöö
zenod šefšpait
zesüd häda
zesüdik tarwiline

Die teilid.

Jälapeneds, kamitemils, konams.

Feine lohn.

Handkirjog, lauluktes, intantales.

Flolil biedik.

Mot ägolof in del jönik ko jisonil ofa da meids. Ven jisonil älogof planis e flolis, kels äglofoms len veg, ägälokof vemo. Äbizugof flolili bal planes votik. At äbinom smalik e zadik e köl oma äbinom ledlik e venudik. Emma, at äbinom nem jipula, äblekof flolili, älelogof ed äsmelof omi e no äkanof finön pliedami ota. Ab ädemanof suno juiti nog gletikum de flolil, ed äsumof omi in mudi, al fidön. Ye säcit kimik! Flolil lejönik äbinom vemo biedik. Emma ägonof dlenöl al moti ed äplonof flolili gagik. Ab mot ägesagof: «cil löfik, plonol negito, bi demanol tu mödikosi» de flolil. At gälom logi dub jön oka e krietom nudi dub vöp lesumik. Atos no li-sätos? Sikodo neluimolöd cigis ola e küpolöd pükedi plo füden:

no gebolöd dini,
büfo sevol omi!

Biedik möru
blekön murdma
cig pöſt (pale)
demanön ihaldama

ledlik punafas
lelogön waatlama
negito öigufeta (ülefohtu-
ſelt)

dlenön nutma
 gagik inetu (ilge)
 gebam tarwitus
 gesagön wastama
 gonön jooßma
 juit röömu-hääduft (mait=
 kaut ettewaade [femine)
 kiem chemie
 klietön fojutama
 köl farw (wärw)
 küpön meele (tähelepa-
 nema)

nom reegel
 nud nina
 pliedam fiitus
 pliem arfel (abinõuud)
 säcit wastuoßus (wõõritus)
 selednöfik arnbane
 smelön nuujutama
 vitön wißkama (fõrwale
 hoidma)
 väp leßf (lõhu).

Jäfapeneds.

1. Lof.

Söles Schramm e kop. — Mainz.

Wien, 1888 zülul 21.

Segun wip olas potob oles lesamis satinastofas difik. Otuvols dono suämis penotedöl omas. Komedob lepato oles stofi: «gros de Naple, nüm 76». Ot sätom flagis valik tefü jön stofa, tulöf e lejönug kölas, äbinom dinadamafiko lenedelidik. Valadob cani leitikum kölik finü vig at ed osedob foviko lesami ota oles. Spelob, kanön lofön id en suämadigikosi, äslik eidunob mögikosi tefü nedelidöf, al kodedön obe komitis gletikum de ols.

Ko lestim: Balle K.

Ä ja, weel, fa	lestim juur auu
can faup	lof paffumine
digik wäärt (maffaw)	mögik wõimalif
dinadamafiko asja olu	nedelidik odaw
järele	notedön tähendama
dulöf feftiwus (tegewus)	potön jaatma
komed joomtus	ratin jiid
kopanöm kofufaupleja	sedön jaatma (mitte pö-
(kompanjong)	tiga)
lejönug peeniludus	stof riie
leitik ferge (faalul)	suäm hind.

2. Nunam.

London, dät potastäpa.

Söl Kunter, tävel obas, olabom suno stimi jonön lesamis obsik ole. Begobs, lasumolös fle niko omi. Lenunobs nog ole söli at as pedala möli al getön i pelamis.

Lestimiko Götts F. e kop.

Dalam wõimustus, wolutus	lenunön teada andma
jonön ettenäitama	pelam maß
lasumön wastuwõtma	stöp tempel (pitjar)
(inimeßt)	dät fuupäem.

3. Kalapened.

Söle Tonger A. — Berlin.

Nürnberg 1888, lulul 4.

Danobs vemo komiti divik ola e nunobs ele fulami gudikün ota. Potobs döös kali obsik

peläseitöl e begobs gudopenön plidiko suämi ota, mks 1440, pöpelöls balsebalul 21 yela at.

Komedobs vemo obis ole e dabegobs id okomitis lestümik ola, üf onedol canis obas, kelas sedami kuladikün pömetobs ole.

Lestimiko Toots e Teits.

Divik fällis (lugupeetaw)	läseitön ligi panema
dös jelle üle	nunön teadustama
gudopenön hääfširjuta-	plidik meelepäraline
kal rehnung [ma	pömetön lubama
komedön šoovitama	sedam! šaadetus.
lefulam šoowi täitmine	
(ära toimetamine)	

4. Nünapened.

Söle Brekar O. — Lübeck.

Dorpat 1888, kilul 2.

Gepükü pened ola de telul 14 y. a. cedobs söli Ring as tedeli vemo gitälik. Labem oma no binom gletik, ob sätom fuliko gleti tedama omik, kel veitomok väyelo; labom id aibonedelis gudik. Sikodo klödobs, kanol befulön bonedami pegetöl nen põlig. Zu begobs, gebön nunis obas, nendas olabobs cötiföfi.

Lestimiko Gebr. R o k.

Cötiföf waštutamine	nun teadustus
gitälik õiglane	nün teada andmine
kilul märts	põlig hädaohht (waštuta-
labem warandus	mine).

5. Monedapened.

Söle Spengler M. — München.

Nürnberg 1888, mälul 10.

Sis tim lonedikum no egetob bonedis de ol. Stunob umo dem atos, bi ätikob «Gaschenez» pesedölis läto as vemo gebikis ple ol. Seitöpob nog smastoki klöfas «Kaiser» pesedölas läto, balsetelatis telsius. Konsälob ole, bonedön foviko nedis baik ola. Nilüpo okanob lofön ole lenedelidikosi «Long Schawls» bi binob lemöl kädikostoki lölik letedela in Berlin. Ogälolöv obi if ovilol-la yufön obe lemi at dub lüsedam mona. Odanob levemo flenöfi at ole.

Divodikün ola: Leok P.

Foxaf e kat. Fab fa Grimm.

Kat äkolkömom vöno foxafi in fot. Bi äniludom, das foxafb inom vüsedik ed eplaköl e labom stümi vola, äsagom fleniko al om: «deli gudik, o söl foxaf! Liko stadol? Liko lifol in tim at delidik?» Foxaf, fulik de pleit, älelogom kati de kap jü futs e no änolom lonedo, va ogivom gepüki. Fino äsagom: «o balibaklinel misalöfik, fop vielik, pötütel e mugayagel, kisi tikol». Kinol säkön, liko stadob! Kisi elenadol, kans lio mödik lönomš ole? «Bal te lönom obe»,

kat ägepükom müko. «Kani kimik labol? foxaf äsäkom, Kü dogs rönoms po ob, kanob bunön su bimi e savön obi». «Atos li-binos kan lölik ola?» foxaf äsagom. «Ob labob kanis tum e zu labob nog saki käfas. Pidob oli, kömolöd ke ob, e vilob fidön oli, liko sägolon dogis.» Bevüno yagel akömom ko dogs fol. Kat äbunom su bimi ed äsiadokom in legeili, kelöp bimalams e bledem äsävoms omi. «Manifolöd saki, manifolöd, o foxaf!» kat älüvokom ome, ab dogs idasumoms ya omi ed äkipoms me tuts. «O söl foxaf, käfs valik ola no pöfudoms oli. If kanolla bunön su bimi äs ob, no ämütolöv finön lifi ola».

Balib habe	kelöp fuš
bepükön pajatama	kinön julgema
bimalam puuofs	kipön hoidma
bledem leheb	klinel puhästaja
böd lind	kolkömön waštu tulema
büd fäjf	kü funa
bunön fargama	legeil latw
dasumön finni wõtma	lelogön waatlema
disein otštarbe	lin rüngaš
fab walm	lon šeaduš
flitön lendama	lönön oma olema
fop juhm	lovegol üleästmine
fot metš	lüvokön hõitama (hüüdma)
horitik faalušeišus	manifön avama (lahti
käf fawaluš	tegema)
kan wõime (funst)	meid aas (niit)
kap pää	meug meelšus

kat kas
misalõf armetus
mug hiir
mükik asandlif
nat loodus
neb kõrval
nelabõn puuduma
neveladõn waletama
niludõn arwama
õtupo seljamal ajal
pendik loodi seis
pidõn haletsema
pladalam aseme täitmine
plak elutarfus
plän seletus
pleit edewus
põfud kasu
pon sild

mied raja (piir)
põtudel nalgija
rigel põhjendaja, algaja
rõnõn fihutama
sägolõn ära pääsmä
sak fott
savõn pääsima
sävõn ära peitma
siedõn istuma
stüm lugupidamus
tif wargus
tut hammas
vielik firju
vüsedik mõistlif
zitõn nii olema
zu pääle selle
zil hooljus.

Kud cilik.

«No, kanob, kapälõn, kis, ejenos, pokagloke, obik», man, sembal, äsagom, vome, obu, «niludob, das, omütob, sedõn, osi, al glockel, demü klinam, — «No, fat, Manni folayelik, äsagof, «glok, no, mutom, paklinõn: ob, e, Karl, ävatükobs, osi, agödelo, lonedo, me sab.

Mure lapselik.

Mitte, mina wõin, arusaama, mis, on jündinud, tasku kellale, minu, mees, üks, tema ütles, naesele, oma, mina arwan, et, mina jaan pidama, saatma, teda, kellaseppa juurde, pärast, puhastamine. Ei, ija, Manni, nelja aastane, tema ütles, kell, mitte, tema peab, puhastama, mina, ja, Karl, meie pesesime, teda, hommiku wara, taua, jeebiga.

Äbinos matazäl, mun äkonom. Kanits päkanitoms, dlinapets päpükoms, valikos äbinos liegik e magifik. Lots älädyluloms; zeneit ibeigolom. Mots äkidofs gami e jigami. Älogob atis soalikis, ab bifoins äbinoms pekozugöl ti löliko; litapol äbelitom cemi lesunik. «Gode lobi, aso oloms!» äsagom ed äkidom namis e lipis ofa. Äsmülof ed ädlenof, äseistof len blöt oma, dlemöl, as lotosaflof su wat leflumöl. E äsmapükoms vödis svidik e leläbik. «Slipolös svidiko!» äsagom edäzugol flanivedo bifoinis litöpa. «Lio jöniko mun litom!» äsagof, «logolös, lio steliko e klüliko!» e änösof liti. Dag evedom in cem plitik, e deno lit oba ästalom äs ästaloms logs gama. — Vomöf! kido-löd poedela hapi alif kanitom dö kläns lifa! . . .

Lio lejönik oibinos obes,
If volapüki alik osevom
Bömänel obalomok Douteles
E popasläb tenalik ovedom.

Japāna jisons in lad löfi senöls
Matofs nu Lapānelis äfagik,
E yunels valik levipiko löföls
Dlinoms: «lifomös Schleyer legudik!»

Limep e pap e Lusānelas sölel
Its büdoms: «volapük pasdudomöo!»
Gälik yubom tän alik lonedikel:
«Milagnik volapük oglofomöd!»

Vomül Melitta.

Tartu prof. v. Dettingen on kuulnast Homeri
Odysssest muist ümber pandnud, mis Volapükis järg-
miseft kölab: (esim. 2 wärssi).

Musof mani nemolös: etävom mödiko
mödiküno
Eipölivegom pos distuk Troja kaseda.

Esatja teeles.

Melde den Mann mir, Muse, den vielgereisten,
der vielfach
Umgeirrt, als Troja, die heilige Stadt er
zerstöret.

Greeka keeles.

Ándra moj ennepe músa polýtropon,
hós mala pólla
Plánchte epéj Trojés híeron ptoliétron
epérsen.

Eesti keeles.

Nimeta Muusa mull' meest, kes palju on
rändan'd ja ekjin'd
Ümber, kui Trooja, see pühama linna ta
hävitas ära.

Nüstan motafluma (Emajõe.)

«Taara» (God estänelas) ijaſom voli ed isevidom ovü tal süli ko sol, mun e stels nidik. Su tal äglofoms glofs valnik ed jafäds valnik äkodötoms lifi yofik. No ädafuloms vili «Taara», sod äbösulomsok ed älüfidomsok. Täno älasamom «Taara» osi ed äpukom: «Logob, das no kanols püdo lifön nen reg e sikod vilob sedön oles omi. Ome mutols söpön flumi. Söpolsöd osi dibiküno e vidiküno, das kanoms flumön flums votik in osi. Nem osa obinom motaflum (Emajõgi.) Se tails sesepotik mekolsöd beli, kö olödom reg». «Taara» ämogolom e vob äbeginom. Gok e foxaf äsemafoms lonedi fluma. Gok äbisegolom, foxaf äzogom

e göb foxafa ämagom goni fluma. Moaf e daf ätenoms feilotis balid, ludog äkratom, ber ämopolom e sval e böds votik ävoboms. Ven flum äbinom pefinöl, ägifom «Tara» se jal golüdik vati in osi, ägivom de lifatikäl ose ed äläsevom lüodi fluma.

Psam 116.

Pliedolsöd Sölali, o nets valik! labolsöd omi, o pops valik!

bi aibinom pefimöl ove obs misalad Oma, e Sölala velat aiblibom in tenüpi.

Löfob kemenis valik vola lölik, pato etis pekulivöl, kels konfidoms volapüke, as bale medas gletikün netasfetana.

Sleyer. Y. M.

Netahüm deutik.

Sanis in vikoda
festun, o söl läna!
o reg, ole!

Senolöd in tlonä
nid legäli lada:
binön löfäb neta!
san, reg! ole!

No vafels — osefoms, Ted e nol — lekapi
kö plins aibüdoms, tovoms in geili
legeili. lanimiko.

Löf te fataläna, Kligel, jamepaglet —
löf libika mana, tuvoms, o lorabled!
äso leklifs mela, oli pejepöl ed
jeloms tloni. in tlon fimo.

Flam sanik! glutolöd! Binolöd is, o reg!
glutolöl litolöd lonedo popa dek,
plo reg e län! fam menade!

Tän ostanobs valiks Senolöd in tlonä
plo man bal lanimiks, nid legäli lada:
obludobs komipiks binön löfab neta!
plo tlon e län. San, reg! ole!

Peitz. Y. H.

Sagots fa Schopenhauer.

1. Klöd binom äslik löf: no kanom pada-
mütön. Sikod binos beginam miplöpik, vilön
stüdön u fimön omi me tatamesüls; ibo, vio
blüf damütöna löfi pälom heti, so blüf damütöna
klödi pälom gö neklödi.

2. In yeltums büfik rel äbinom fot, po kel
militis äkanoms stanön e jelönok. Abu, pos fä-

lans so mödik, rel nog binom te bujadem, po kel jãpans sãvomsok poto. Sikod muton kautõn demü utans, kels mägoms ninzügõn reli in vali-kosi, e kolkõmonõd omis ko pükedavõd spãnik: «Detras de la cruz esta el Diablo» (Po kluzüf stanom Devel.)

3. Poedals ceinomsok in alik pösod pöplõsenõl e pükoms se alik äs dumapükans, nu se jamep tãn se jipul ynik nedebik ko velat e natãl leigik: also Shakespeare e Goethe. Poedels dinita telid ceinoms glepösodi in oks: also Byron, kelã nebopösods bliboms ofeno nen lif, äslik i glepösods in vobuks poedanas õnedik.

4. Logod mena sagom kãsõmiko mädikumosi e nitedikumosi ka mud: ibo logod binom blefot utosa valik, keli mud osagom evelo, dü logod binom monogam tikama e steifama valik de man at. Mud fãlo sepükom te tikis mena, logod tiki nata. Sikod alikan binom digik das lelogon senito omi, ifi no alikan das pükon ko om.

5. Yafãl e lifalanim yna binoms pestabõl dilo su atos das, golõl susü bel, no logobs deili, bi sibinom diso su flan votik bela. Abu if elovestepobs legeili, dalogobs jeno deili keli äsevobs jü tiemo te dubü lilõn; dubü atos i lifalanim disom, bi in tim leigik lifanãm beginom bãnõn; sodas fef glumik nu modlãnõm tulanimi yunlik e supedom oki logode.

Jbo, pelogöl de stanöp yunefa, lif binom füd
nefino lonedik; de stanöp bäledefa, fegolug vemo
blefik; sodas begino lif plösenomok obes äslik
dins plösenomsok, ven kipobs bi logs logaglāti
telesopa; abu läto, ven yegaglāti. Muton evedön
bäledik, klu elifön lonedo al lesevön, vio blefüpik
binom lif.

3. Poedals ceipomisek in alik pösod pappe
seudi e pükoms se alik äs dümpükoms, nu se
jamp lan se jipul yrik nedelik kö velat e maral
leigik: also Spakspere e Goethe: Poedals di-
nita telid ceipoms gpepedi in oks: also Byton,
kela nedosode bibeoms olans nen lit, välik i
gpepede in vöburs poedans anedik
4. Logod
utredikunosi ka mud: ipo logod binom blelot
utras välik keli mud osogom evelo, dü logod
binom monogam tikans e steilans välik de man
at Mud läto sepükom in tikie mena, logod tiki
nata. Siked alikan binom digik das telogon
seuito omi, in no alikan das pükon kö om.
5. Yatal e lilalanin yns binoms pestabal
difo su atos das godel suati bel ne logods deili
bi alkanun diso su flen vottik belat. Adn il elo-
vestops legoiti, falogods jeno deili keli asvops
pü timo te duba bian, dubb atos i lilalanin
dison, bi in tim teigik lilalanin beginom bätan;
sodas tet ghumik nu teadlanon talanin yruik e
suvedan old logode.

Kind 30 kop.